

Dönem : 1
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 765

C. Senatosu Aydın Üyesi İskender Cenap Ege ve iki arkadaşının, PTT nin 120 nci hizmet yılını doldurmuş olması dolayısıyla memur ve hizmetlilerine birer aylık tutarında ikramiye verilmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye, Ulaştırma ve Plân komisyonları raporları (2/649)

*Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 3271/3872*

22 . 1 . 1964

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi İskender Cenap Ege ve arkadaşlarının, PTT nin 120 nci hizmet yılını doldurmuş olması dolayısıyla memur ve hizmetlilerine birer aylık tutarında ikramiye verilmesi hakkındaki kanun teklifi ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gerekli işlemin yapılmasını arz ederim.

Cumhuriyet Senatosu Başkanı
Enver Aka

21 . 1 . 1964

Cumhuriyet Senatosu Sayın Başkanlığına

PTT nin 120 nci hizmet yılını doldurmuş olması dolayısıyla memur ve hizmetlilerine birer aylık tutarında ikramiye verilmesi hakkındaki kanun teklifimiz gerekçesiyle birlikte arz edilmiştir. Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Cumhuriyet Senatosu
Aydın Üyesi
İskender Cenap Ege

Cumhuriyet Senatosu
Samsun Üyesi
Fethi Tevetoğlu

Cumhuriyet Senatosu
Balıkesri Üyesi
Hasan Ali Türker

PTT nni 120 nci hizmet yılını doldurmuş olması dolayısıyla memur ve hizmetlilerine birer aylık tutarında ikramiye verilmesi hakkında kanun teklifine ait gerekçe

1840 yılında ilk defa teşkilâtlanarak halkın hizmetine giren PTT İdaresi bugün Kamu hizmetinde 120 yılını idrak etmiş ve 124 nü hizmet yılına yaklaşmış bulunmaktadır.

İlk kurulduğu tarihten bugüne kadar, çeşitli safhalar geçirerek halen en mütakâmil bir devrine gelmiş bulunan PTT İşletmesinin, her devirde ve en nâmüsaid şartlar altında dahi halk hizmetini zamanında görmek hususundaki gayret ve fedakârlıkları inkâr edilemez bir bedahettir.

Kuruluşundan beri bu idarenin mensuplarının gerek sulh ve gerek harb zamanlarında gördükleri hizmet, her devirde memleketin ve halkın yararına olmuş ve bütün personelinin bu hizmet ve fedakârlıkları ve bilhassa Kurtuluş Savaşındaki mesailerıyla ölmez Atatürk'ün takdirine de mazhar olarak Büyük Nutukta ve hizmetlerden sitayişkâr sözlerle bahsedilmiştir.

PTT mensupları kar, kış, soğuk, sıcak ve yağmur demeden dağ başlarında kar, fırtına ve hatâ kurtlarla boğazlaşarak telgraf ve telefon muhaberesinin sürat ve selâmetle temini için feragat ve fedakârlıkla çalışmaktadırlar.

Halkın mektup ve telgraflarını halka ulaştırmak için gece gündüz çırpınan PTT dağıtıcılarının, hat bakıcılarının ve her kademede bütün PTT mensuplarının halka hizmet hususunda gösterdikleri gayret ve hassasiyetini takdire şayan olduğunda şüphe edilemez.

Memleketin en ucra köşelerine kadar teşkilâtını götürmüş olan PTT nin, kendi imkânları nisbetinde ve bir taraftan yardım görmeden kamu hizmetlerini en iyi şekilde yürütmesi ve bütçesini hiçbir zaman zararlar kapatmamış olması da bu teşekkülün bütün elemanlarıyla verimli bir şekilde çalıştığına kuvvetli bir delildir.

Binaenaleyh, PTT nin bu fedakâr mensuplarının az da olsa, 120 nei kuruluş yılı vesilesiyle taltiflerinin, bunların mesleke karşı olan bağlılıklarını bir kat daha artıracacağı ve ekseriyetini az maaşlılarının teşkil ettiği bu camianın birçok ihtiyaçlarına medar olacağı izahından vârestedir.

Bu sebeplerle kendilerine birer aylık nisbetinde ikramiye verilmesinin isabetli bir hareket olacağı muhakkaktır.

Bu bakımlardan halen malî kudreti müsaidolan PTT İşletmesinin memur ve hizmetlilerine birer aylık nisbetinde ikramiye verebilmesini temin maksadıyla bu tasarı hazırlanmış bulunmaktadır.

Maliye Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Maliye Komisyonu
Esas No: 2/649
Karar No: 63

23 . 2 . 1964

Yüksek Başkanlığa

Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi İskender Cenap Ege ve iki arkadaşının PTT nin 120 nei hizmet yılını doldurmuş olması dolayısıyla memur ve hizmetlilerine birer aylık tutarında ikramiye verilmesi hakkındaki kanun teklifi, ilgili bakanlık temsilcilerinin iştiraki ile görüşüldü. Teklif sahibi yazılı davete rağmen gelmemiştir.

PTT İdaresi 1953 yılında hak ve vecibeleriyle birlikte İktisadi Devlet Teşekkülü haline getirilmiştir. Halen yılda iki maaş nisbetinde ikramiye veren bu müessese zarar ediyor diye telgraf, telefon, mektup ve sair gelirlerine 1963 yılından itibaren zam kabul edilmiştir.

Hükümetin 1964 yılı programının ek finansman ihtiyacını sağlamak için yeni vergiler kaynağı tasarladığı şu sıralarda, PTT gibi yatırımlarının 100 küsur milyonu bütçeden karşılanan bir İktisadi Devlet Teşekkülünde ve kuruluşunun 124 neü yılı içinde olduğu halde 120 nei yılını tamamlamış diye ikramiye dağıtımına rıza göstermesi mesnetsiz görülmüştür. Bu gibi kanun tekliflerinin diğer iktisadi Devlet Teşekkülleri için de getirileceği ve bunların Devlet bütçesinde hasıl edeceği dengesizliğin, yatırımların ve dolayısıyla plân hizmetlerinin gerçekleşmesine engel olacağı, PTT İdaresinin 120 yıldan beri değil 11 yıldan beri İktisadi Devlet Teşekkülü halinde çalıştığı, teklifin malî portesinin 14,5 milyon lira olması dolayısıyla reddine karar verilmiştir.

Ulaştırma Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Başkanlığa sunulur.

Maliye Komisyonu Başkanı

Muş
Sait Mutlu

Amasya
Mustafa K. Karan

Sözcü

Erzurum
Gıyasettin Karaca

Aydın
Nedim Müren
İmzada bulunamadı

Kâtip

Ağrı
Nevzat Güngör

Bolu
Kâmil İnal

Adana

Yusuf Aktimur
İmzada bulunamadı

Ulaştırma Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Ulaştırma Komisyonu
Esas No: 2/649
Karar No: 8

16 . 4 . 1964

Yüksek Başkanlığa

Komisyonumuza havale buyurulan (Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi İskender Cenap Ege ve iki arkadaşının, PTT nin 120 nei hizmet yılını doldurmuş olması dolayısıyla memur ve hizmetlilerine birer aylık tutarında ikramiye verilmesi) hakkındaki kanun teklifi Maliye Komisyonu raporu ile birlikte Hükümet mümessillerinin ve teklif sahiplerinin huzuriyle tetkik ve müzakere olundu:

Teklifin gerekçesinde de izah edildiği veçhile 1840 yılında ilk defa teşkilâtlanarak halkın hizmetine giren PTT İdaresi 120 nei yılını idrak etmiş olması dolayısıyla memur ve hizmetlilerine birer aylık tutarında ikramiye verilmesi öngörülmüştür.

PTT Umum Müdürlüğü temsilcilerinin müessesenin 1963 yılında 31,8 milyon, 1964 te ise 35 milyon civarında kâr getirdiği mülâhazasıyla ve 120 nei yılını idrak etmiş bulunması ve bir defaya mahsus olmak üzere zamlar hariç bir maaş nisbetinde ikramiye verilmesine ve bu meblâğın 10,5 milyon lira civarında olacağını ifade etmişlerdir.

Yüksek Meclisin Ziraat Bankasına 100 neü yılını idrak etmesi dolayısıyla bir maaş nisbetinde ikramiye verdiği yüksek malûmlarıdır.

Komisyonumuzda yapılan müzakereler neticesinde teklif iki muhalif oya karşı üç oyla aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Ulaştırma Komisyonu

Başkanı
Erzincan
Muhalifim
Zeynel Gündoğdu

Başkanvekili
Zonguldak
R. Karakaşoğlu

Bu R. Sözetüsü
Kayseri
H. Gümüşpala

Kâtip
Bitlis
Muhalifim
M. Okumus

Kars
Rıza Yalçın

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No. : 2/649
Karar No. : 7

2 . 12 . 1964

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi İskender Cenap Ege ve iki arkadaşının PTT nin 120 nei hizmet yılını doldurmuş olması dolayısıyla memur ve hizmetlilerine birer aylık tutarında ikramiye verilmesi hakkındaki kanun teklifi ile Maliye ve Ulaştırma komisyonları raporları komisyonumuza havale edilmiş olduğundan, teklif sahipleri ve ilgili Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle incelendi ve görüşüldü.

Teklif ile, 120 nei hizmet yılını doldurmuş bulunan PTT memur ve hizmetlilerine bir defaya mahsus olmak üzere 120 nei yılı ikramiyesi namı altında bir ikramiye verilmesi derpiş olunmaktadır.

Yurdun en hüera köşelerinde feragat ve fedakârlıkla çalışan PTT mensuplarına bir teşvik ikramiyesi verilmesi müessesenin faaliyeti üzerinde olumlu bir etki yapacağı gibi Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasına verilmiş olan 100 neü yıl ikramiyesine muadil olacaktır.

Bu sebeple teklif komisyonumuzca uygun görülmüştür.

Ancak teklif kanunlaşmıcaya kadar PTT İdaresi 125 neı yılını idrak etmiş olacağı gibi, bu ikramiyenin tatbikatta daha yeri olan 125 rakamıyla ifade edilmesi yerinde görülmüş, kanun başlığı ve birinci madde bu maksatla değiştirilmiştir.

Diğer maddeleri aynen kabul edilen kanun teklifi, öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Trabzon A. Ş. Ağanoğlu	Başkanvekili Sakarya B. Akdağ	Sözcü İzmir N. Mirkelâmoğlu	Kâtip Yozgat C. Sungur
Adana Söz hakkım mahfuzdur K. Sarıbrahimoğlu	Ankara M. Ete	Ankara İ. Seçkin	Aydın O. Apaydın
Aydın İ. Sezgin	Artvin S. O. Avcı	Bilecik Ş. Binay	Burdur N. Yavuzkan
Erzurum Söz hakkım mahfuz N. Diler	Erzurum Kanunların umumilik vasfına aykırı olduğundan muhalifim A. Şenyurt	İmzada bulunamadı İstanbul M. Güven	İzmir İ. Gürsan
İzmir N. Kürşad	Kars Muhalefet şerhi ilişiktir K. Okyay	Kayseri M. Sağlam	Kırşehir Söz hakkım mahfuz A. Bilgin
Konya Muhalefet şerhi ilişiktir R. Özal	Sakarya M. Gürer	Trabzon A. Şener	Trabzon A. R. Uzuner

Muhalefet şerhi

1. PTT İdaresinin kâr ettiği iddiası aldatıcıdır. 30 000 bin personelin 27 500 adedi posta ve telgraf hizmetlerinde çalışmaktadır.

Posta hizmetlerinden 20 milyon, telgraf hizmetlerinden 26 milyon lira zarar edildiği Yüksek Mürakabe temsilcisi tarafından ifade olunmuştur. Kâr eden sadece telefon hizmetleridir. Bu hizmette 2 500 personel çalışır.

Telefon hizmetlerinin 90 milyon lira kâr edışı ücretlerin yüksek oluşundandır. 40 kuruşa maliyeti olan bir telefon konuşmasının 4 - 10 liraya satılması ile bu kâr elde edilir. Zengin sınıfın ödediğini kabul edeceğimiz bu geliri aşında zarar eden ve daha uzun seneler de edeceği anlaşılan posta ve telgraf hizmetlerine (27 500 personel) ikramiye olarak ödemek kabili izah değildir.

2. Senede iki maaş tutarında ikramiye alan ve 440 sayılı Kanuna göre altı maaş tutarında ikramiye almaları mümkün olan, PTT personeli için ikramiye kanunu çıkarmak yersizdir. Vasati aylıkları 750 lira tutan bu personel fazla mesai ücreti, prim ve sair gibi özlük haklarına sahiptir.

3. PTT yıllık yatırımlarını % 50 nisbetinde dahi realize edememektedir. Bu da sadece malî imkânsızlıklardan ileri gelmektedir.

Türkiye'nin içinde bulunduğu şartlar, plânın zedelenmesi pahasına cari giderleri alabildiğine yükseltmek, memlekette senei devriyeleri için müesseselere ikramiye kanunları yolunu açmak mantığın kabul edeceği yol değildir.

4. İktisadi Devlet Teşekkülleri Reorganizasyon Kanununa göre teşrii organ ile icraî organ, İktisadi Devlet Teşekküllerine müdahaleden, külfet yüklemekten kaçınacaktır. O kadar ki yükliyeceği malî külfeti bütçeden karşılama hükmü konmuştur.

Basiretli tüccar anlayışı ile çalışacak olan bu müesseselere müdahale 440 sayılı Kanuna da aykırı düşmektedir.

Maliye ve Ulaştırma komisyonlarının da reddetmiş oldukları bu kanun teklifine muhalifim.

Kars Milletvekili

Kemal Okyar

Muhalefet Şerhi

Genellikle ânıme hizmeti gören bir kuruluşun ömrü ile burada çalışanlara, munhasıran bu sebeple, ikramiye verilmesi arasındaki ilişki ve bağlantıyı anlayamamaktayım.

Kanunun neşri tarihinde kuruma girenin munzam olarak alacağı ikramiyeye mukabil 30 - 40 sene çalıştıktan sonra kanunun yayımı tarihinde görevinden uzaklaşmış olan kimsenin bundan mahrum kalmasının izahı mümkün değildir. Bu sebeplerle şekil bakımından muhalifim.

Konya Milletvekili

Rüştü Özal

C. Senatosu Aydın Üyesi İ. Cenap Ege ve arkadaşlarının teklifi

PTT nin 120 nci hizmet yılını doldurmuş olması dolayısıyla memur ve hizmetlilerine birer aylık tutarında ikramiye verilmesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — PTT Genel Müdürlüğü Teşkilâtında görevde bulunan memurları ile daimî ve geçici hizmetlilerine 7244 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinde bahsi geçen kayıtlarla bağlı kalmaksızın aldıkları maaş veya ücretin bir aylık zamsız tutarı oranında 120 nci yıl dönemi ikramiyesi adı ile bir ikramiye verilebilir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Ulaştırma Bakanı yürütür.

Bütçe Plân Komisyonunun değişikliği

PTT nin 125 nci hizmet yılını doldurmuş olması dolayısıyla memur ve hizmetlilerine birer aylık tutarında ikramiye verilmesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — PTT Genel Müdürlüğü teşkilâtında görevde bulunan memurları ile daimî ve geçici hizmetlilerine 7244 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinde bahsi geçen kayıtlarla bağlı kalmaksızın aldıkları maaş veya ücretin bir aylık zamsız tutarı oranında 125 nci yıl dönemi ikramiyesi adı ile bir ikramiye verilebilir.

MADDE 2. — Teklifin 2 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Teklifin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.